

Ministerie van Buitenlandse Zaken

[Expertisecentrum Europees Recht]

Inbreukprocedures

Nederland is verplicht de nakoming van het EU-recht te verzekeren. De Commissie kan een inbreukprocedure starten tegen Nederland, indien de Commissie van mening is dat Nederland zijn verplichtingen niet is nagekomen (artikel 258 EU-Werkingsverdrag). Dit kan resulteren in een veroordeling door het EU-Hof en leiden tot oplegging van boetes en dwangsommen (zie aparte pagina).

Klik op deze link voor het meest recente overzicht van de ingebrekestellingen voor Nederland en (kwartaal-) overzichten van de Nederlandse implementatie van EU-regelgeving.

De infractieprocedure kent een (A) administratieve fase waarin de Commissie Nederland (1) schriftelijk om duidelijkheid vraagt, (2) aanmaant om de situatie te herstellen en vervolgens (3) een met redenen omkleed advies uitbrengt, en (B) een contentieuze fase waarin het Hof van Justitie in Luxemburg verzocht wordt Nederland te veroordelen wegens het niet nakomen van zijn verplichtingen (op basis van artikel 258 EU-Werkingsverdrag, voorheen artikel 226 EG).

Bij niet-naleving van de uitspraak kan het Hof in een tweede procedure, op verzoek van de Commissie, Nederland een dwangsom en/of een boete opleggen (op basis van artikel 260 EU-Werkingsverdrag, voorheen artikel 228 EG). Klik voor meer informatie over boetes en dwangsommen hier.

Wanneer Nederland niet tijdig melding heeft gemaakt van de implementatie van een richtlijn kan de Commissie meteen in de eerste procedure een boete of dwangsom eisen (zie artikel 260, lid 3, EU-Werkingsverdrag).

Meer informatie
Mededeling van de Commissie over de toepassing van (oud) artikel 228 EG (14 december 2005). Deze mededeling is nog steeds actueel en vervangt de mededelingen uit 1996 en 1997 en houdt rekening met recente rechtspraak van het Hof, in het bijzonder wat betreft het opleggen van een boete en het evenredigheidsbeginsel. Voorts is de berekeningsmethode voor de berekening van sancties geactualiseerd en aangepast aan de uitbreiding van de Unie.
BNC-fiche over deze mededeling (april 2006)
Mededeling van de Commissie over de toepassing van artikel 260, lid 3 VWEU
BNC-fiche over deze mededeling, waarbij de staatssecretaris van Buitenlandse zaken de Kamer om bijzondere aandacht vraagt voor het fiche.
ICER-advies inzake boetes en dwangsommen (april 2006)
ICER Handleiding boetes en dwangsommen (april 2006)

ICER-H notitie over het aanvullende Met Redenen Omkleed Advies (juli 2007)

Voorbeelden van dwangsommen en boetes die door het Hof zijn opgelegd:

- Arrest Commissie/Griekenland, zaak C-387/97
- Arrest Commissie/Spanje, zaak C-278/01
- Arrest Commissie/Ierland, zaak C-494/01
- Arrest Commissie/Frankrijk, zaak C-304/02
- Arrest Commissie/Frankrijk, zaak C-177/04
- Arrest Commissie/ Portugal, zaak C-70/06
- Arrest Commissie/ Frankrijk, zaak C-330/08

Een enkele keer wijst het Hof het verzoek van de Commissie af:

- Arrest Commissie/Italië, zaak C-119/04
- Arrest Commissie/ Duitsland, zaak C-503/04
- Arrest Commissie/Portugal, zaak C-457/07

De termijnen die de Commissie in de administratieve fase stelt voor beantwoording van haar brieven worden door Buitenlandse Zaken bewaakt. Alle zogenaamde ingebrekestellingen en met redenen omklede adviezen worden in een overzicht verwerkt. Dit overzicht en de stand van zaken bij het beantwoorden van brieven van de Commissie worden elk kwartaal in de ICER-H besproken. Buitenlandse Zaken rapporteert hierover aan de Ministerraad.

Nederland wordt in de contentieuze fase van de inbreukprocedures voor het Hof vertegenwoordigd door de agenten van het ministerie van Buitenlandse Zaken (DJZ/ER). Dit departement coördineert, mede in het kader van de ICER-H, de totstandkoming van het voor het Hof te verdedigen Nederlandse standpunt en zorgt daarbij dat de door het Hof gestelde termijnen worden gerespecteerd.

- Overzicht van de laatste beschikkingen van de Commissie over inbreukprocedures.

Uitleg van de door de Commissie gebruikte begrippen in de rechterkolom:

- MD: **Mise en demeure art. 258** / ingebrekestelling art.258
- MD228: **Mise en demeure art. 260**/ ingebrekestelling wegens niet nakoming Hof-arrest art. 260
- AM: **Avis motivé art. 258** / met redenen omkleed advies art.258
- AM228: **Avis motivé art. 260** / met redenen omkleed advies wegens niet nakoming Hof-arrest art.260
- **Désistement** / intrekking
- **Classement** / sluiting van de zaak
- **Saisine** / Commissie gaat het Hof van Justitie verzoeken Nederland te veroordelen wegens de inbreuk (execution sans delai/het verzoek zal onmiddellijk worden ingediend bij het Hof
- **Communiqué de presse** / persbericht beschikbaar
- **Autorisation de contacts** / Commissie-diensten mogen rechtstreeks contact opnemen met de lidstaat om te pogen de zaak in der minne te regelen